

7.18 Starostlivosť bratov o chudobných počas hladomoru 1622 – 1623

Blízkosť kapucínov k ľudu a ich zásadné rozhodnutie žiť z vlastnej práce a darov ľudí ich urobila v obdobiach biedy každého druhu nádejou pre trpiace obyvateľstvo že malé kláštory rádu v čase hladomoru živili 200-300 ľudí chlebom a polievkou, dosvedčujú najstarší bratia ešte aj dnes v 20. storočí.¹

10064 V tomto a v nasledujúcom roku nastalo v takmer celom Nemecku, obzvlášť vo Švábsku a Bavorsku, také zdražovanie a nedostatok obilia a všetkých iných vecí a ceny všetkého stúpali tak nesmierne, že sa jedno jediné vrece obilia muselo kúpiť najprv za takmer 20, potom 30, čoskoro nato za 40 a nakoniec za 60 alebo 70 guldenov.

V rôznych regiónoch Švábska stúpili ceny za jedno vrece na viac než 100 guldenov, a to kvôli úplnému rozpadu meny. Núdza bola teda všade tak skľučujúca, že sa to dá slovami sotva opísať. Došlo to tak ďaleko, že mnohí zomierali od hladu, iní boli tak zoslabnutí, že sa podobali skôr na mŕtvych než živých.

10065 A čo bolo ešte zarážajúcejšie: nielen chudobní a jednoduchý ľud, ale aj veľmi veľa bohatých trpelo veľkým nedostatkom potrebných potravín, predovšetkým obilia a chleba. Toto však nenastalo ani tak veľmi z dôvodu nedostatku potravín – tých bolo všade k dispozícii nadostač – ale pretože bola mena pomiešaná s falošnými peniazmi a ceny nekontrolované narástli. Mnoho bohatých sa pokúšalo chrániť sa pred týmto nebezpečenstvom, veľmi veľa ich bolo nato v koncoch, keď z chamtivosti nehanebným spôsobom zhrňali úžernícke úroky, čo prerástlo do zruinovania mnohých. Ale aká nádherná bola Božia dobrota voči nám a aká jedinečná jeho prozreteľnosť! Pri tak veľkom nedostatku mali bratia vo všetkých našich kláštoroch lepšie zásobovanie potravinami, predovšetkým chlebom a vínom, v množstve a včasnom dodaní, než ako zažili voľakedy v iných obdobiach. To treba pripísať určite výlučne Božej добрote a Jeho najvernejšie splnenému prisľúbeniu, že nemôže opustiť svojich služobníkov, ktorí v neho skladajú svoju dôveru a pre neho všetko zanechajú.

Pritom sa nesmie prejsť mlčky okolo toho, že chudobní si kvôli svojmu extrémne vysokému počtu neraz nemohli od bohatších vyžobrať potrebný chlieb na prežitie; lebo tí bohatí často trpeli rovnakou núdzou. No oveľa ťažšie bolo dačo kúpiť, aj keď boli k dispozícii peniaze. Lebo kvôli spomenutému nedostatku obilia nemohli pekári napiecť žiaden chlieb a hoci na rozkaz mestskej Rady bol v každom meste vždy aspoň jeden pekár prinútený ponúkať chlieb na predaj, bolo ho toľko, že to bolo pre toľkých ničím.

10066 Človek mohol denne vidieť pred obchodom jedného jediného pekára stáť mnoho hodín v rade chudobných i bohatých, dvesto, tristo, päťsto a niekedy ešte viac chudobných i bohatých v očakávaní, že si každý bude môcť kúpiť za veľa peňazí aspoň trochu chleba. Pritom sa mnohí sklámali vo svojej nádeji a boli nútení, po dlhom čakaní odísť domov s prázdnyimi rukami. Človek si môže predstaviť, čo zostalo žobrákom, ktorí nemohli zaplatiť. Z tohto dôvodu bol široko dookola vo väčšine miest, kde sme sa

¹ Zdroj: Acta et Memorabilia Provinciae Tyrolensis cum origine et propagatione Monasteriorum, 22-23. O nemecký preklad latinského textu sa postaral Othmar Noggler z Bavorskej provincie.

usadili, na vrátniciach našich kláštorov denne taký nával chudobných, že dakedy prišlo spolu viac než dvesto, tristo alebo ešte viac chudobných. Boli by obmäkčili dokonca kameň, keď ich človek videl chradnúť od hladu. Odtiaľto nebol nik poslaný preč bez toho, že by nebol dostal chlieb alebo niečo z toho, čo bolo ešte inak naporúdzi. Pri tomto netrpeli naši bratia ani ten najmenší nedostatok chleba či iných potrebných vecí.